

KRÁLOVNÁ ANGLICKEJ DETEKTÍVKY

*Agatha
Christie®*

DEFEND THE CHILDREN OF THE
POOR & PUNISH THE WRONGDOER

SVEDOK
OBŽALOBY

*Agatha
Christie*®

SVEDOK OBŽALOBY

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Anna Blahová
Tlač TBB, a. s., Banská Bystrica

Preklad tejto knihy vznikol s podporou Literárneho fondu.

Z anglických originálov publikovaných v zbierkach poviedok *The Hound of Death*,
The Listerdale Mystery a *A Problem at Pollensa Bay* preložila Alexandra Ruppeldtová.

*The Witness for the Prosecution, The Red Signal, The Fourth Man, SOS, Wireless,
The Mystery of the Blue Jar*

Previously published in the UK in *The Hound of Death*.

Copyright © 1933 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

Translations entitled *Svedok obžaloby, Červené svetlo, Štvrtý muž, SOS, Rádio,
Záhada modrej vázy*

Copyright © 2017 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

Sing a Song of Sixpence, Mr Eastwood's Adventure, Philomel Cottage, Accident

Previously published in the UK in *The Listerdale Mystery*.

Copyright © 1934 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

Translations entitled *Pieseň za šesťák, Dobrodružstvo pána Eastwooda, Slávičie hniezdo, Nehoda*
Copyright © 2017 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

The Second Gong

Previously published in the UK in *Problem at Pollensa Bay*.

Copyright © 1991 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

Translation entitled *Druhý gong*

Copyright 2017 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

Witness for the Prosecution® Agatha Christie® Poirot® and the Agatha Christie
Signature are registered trademarks of Agatha Christie Limited in the UK
and elsewhere. All rights reserved.

Cover Design © Peter Brunovský 2017

Cover Photo © Shutterstock.com/Pavel Rumme

ISBN 978-80-220-2008-4

SVEDOK OBŽALOBY

I

Pán Mayherne si napravil cviker a sucho zakašlal, ako mal vo zvyku. Potom si opäť premeral muža pred sebou – obžalovaného z úkladnej vraždy.

Mayherne bol človek s uhladenými spôsobmi, elegantne, až vyberane sa obliekal, zrak mal bystrý, prenikavý. Nebolo ho ľahké prekabátiť. Ako vychýrený právnik sa tešil vynikajúcej povesti. Oslovil klienta vecným, no nie celkom odmeraným tónom.

„Ešte raz zdôrazňujem vážnosť situácie a upozorňujem, že vyžadujem absolútnu úprimnosť.“

Leonard Vole, ktorý dovtedy len nehybne hľadel do bielej steny pred sebou, uprel oči na advokáta.

„Viem,“ povedal skleslo. „Opakujete mi to stále dookola. No ja ešte vždy nechápem, ako je možné, že ma obviňujú z vraždy – z vraždy! Z takého ohavného zločinu.“

Mayherne bol prakticky založený a emócie odsúval bokom. Opäť si odkašlal, zložil si cviker, dôkladne poutieral sklá a znova si ho nasadil na nos. Až potom spustil:

„Áno, dobre, dobre. Milý pán Vole, urobíme všetko, aby sme vás oslobodili – a dosiahneme to, uvidíte, že sa nám to podarí. Ale najprv potrebujem vedieť všetky fakty, aby som mohol posúdiť silu argumentov obžaloby. Potom so sirom Charlesom zvolíme najvhodnejšiu taktiku obhajoby.“

Mladému mužovi nie a nie z tváre zmiznúť výraz zúfalstva a beznádeje. Dosiaľ sa Mayhernovi zdali vyhliadky mladého muža bledé a bol presvedčený o jeho vine. No prvý raz pocítil mierne náznak pochybnosti.

„Myslíte si, že som to urobil,“ šepol Leonard Vole. „Ale sväto-sväte vám prisahám, že nie! Viem, všetko svedčí proti mne, som ako zviera chytené do siete – kamkoľvek sa vrhnem, iba čo sa väčšmi zamotávam. Ale ja som to nespravil, pán Mayherne, ver-te mi!“

Mayherne dobre vedel, že každý v takejto situácii vždy tvrdí, že je bezúhonný. No mladíkov prejav naňho predsa len zapôso-bil. Čo ak je Leonard Vole naozaj nevinný?

„Máte pravdu, pán Vole,“ povedal vážnym tónom. „Vyzerá to s vami zle, všetko svedčí proti vám. No prijímam vaše tvrdenie. A teraz prejdime k faktom. Porozprávajte mi, prosím, ako ste sa zoznámili so slečnou Emily Frenchovou.“

„Stalo sa to na Oxford Street. Prechádzala na druhú stranu uli-ce a mala plné ruky tašiek a všelijakých balíčkov. Uprostred cesty jej popadali, keď ich dvíhala, prihnal sa autobus a len tak-tak, že ju nezrazil, ledva odskočila na chodník. Ľudia ju okrikovali, bola celá bez seba, chuderka. Pozbieral som jej nákup, trochu som ho očistil od blata, previazal som špagát...“

„Dalo by sa povedať, že ste jej zachránili život?“

„Och! Nie, prepánajána! Iba som sa snažil byť slušný. Veľmi sa tešila, srdečne mi ďakovala a chválila ma, že som iný než väčšina mojich rovesníkov – presné slová si nepamätám. Rozlúčili sme sa a kráčať som ďalej. Ani v päte mi nenapadlo, že ju ešte niekedy uvidím. Ale život je plný náhod. Ešte v ten istý deň sme sa stret-li na večierku u jedného môjho priateľa. Ihneď ma spoznala a po-žiadala, aby nás predstavili. Tak som sa dozvedel, že sa volá Emily Frenchová a býva v Cricklewoode. Chvíľu sme sa zhovárali. Uká-zalo sa, že stará pani má sklon príliš sa upínať na ľudí. Nalepila sa na mňa len zato, že som urobil čosi, čo by spravil každý sluš-ný človek. Pri odchode mi stisla ruku a pozvala ma na návštevu. Zo zdvorilosti som prijal a ona hneď určila konkrétny termín. Veľ-mi sa mi k nej nechcelo ísť, no pripadalo mi detinské odmietnuť, a tak sme sa dohodli na nasledujúcu sobotu. Keď odišla, od zná-

mych som sa dozvedel, že je bohatá, trochu čudáčka, že žije sama len s gazdinou a vlastní osem áut.“

„Aha,“ prerušil ho Mayherne. „Už vtedy ste zistili jej majetkové pomery?“

„Ak máte na mysli, či som sa vypytoval...“ namietal Leonard Vole, no Mayherne ho gestom umlčal.

„Snažím sa nazerať na prípad tak, ako ho bude prezentovať druhá strana. Na prvý pohľad nič nenasvedčovalo, že slečna Frenchová je zámožná. Žila striedmo, jednoducho. Aj vy by ste ju možno pokladali za chudobnú, keby ste sa náhodou nedozvedeli niečo iné. Kto vám vlastne naznačil, ako to v skutočnosti je?“

„Môj priateľ George Harvey, uňho sa konal ten večierok.“

„Myslíte, že si na to spomenie?“

„Naozaj neviem. Bolo to už dosť dávno.“

„No veď práve, pán Vole. Obžaloba sa bude v prvom rade snažiť dokázať, že ste boli vo finančnej tiesni. Ako je aj pravda, však?“

Leonard Vole sa zapýril.

„Áno,“ hlesol. „Prenasledovala ma nevýslovná smola.“

„No veď práve,“ zopakoval Mayherne. „Boli ste, ako vravím, vo finančnej tiesni, zoznámili ste sa s bohatou starou dárou a horlivo ste pestovali priateľstvo s ňou. Ak máme niekoho presvedčiť, že ste nepoznali jej majetkové pomery a že ste ju navštevovali len z dobroty srdca...“

„Bolo to tak.“

„Verím vám. Nespochybujem vaše tvrdenie, len sa snažím pozrieť na vec zvonka. Veľmi bude záležať na výpovedi pána Harveyho. Myslíte, že sa rozepamätá na váš rozhovor? Nebude sa dať šikovnými otázkami zmiasť a presvedčiť, že k nemu došlo až neskôr?“

Leonard Vole chvíľu uvažoval, bledý ako krieda.

„Podľa mňa nie, pán Mayherne,“ usúdil napokon. „Jeho po-

známku počulo viac prítomných a podaktorí sa mi dokonca vysmievali, že som ulovil bohatú babičku.“

Advokát sa snažil mávnutím ruky zahnať sklamanie.

„Škoda,“ prehodil. „No ďakujem vám za úprimnosť, pán Vole. Máte pravdu. Bolo by nevhodné vydať sa cestou, ktorú som pred chvíľou načrtnol. Zabudnime na to. Teda zoznámili ste sa so slečnou Frenchovou, navštevovali ste ju, vaše styky utešene prekvitali. Ale niečo si vyjasnime raz a navždy. Prečo tridsaťtriročný, dobre vyzerajúci mladý muž, športovec, ktorý nemal núdzu o priateľov, trávil toľko času so ženou v rokoch, hoci s ňou nemal nijaké spoločné záujmy?“

Leonard Vole nervózne rozhodil rukami.

„Ťažko povedať – naozaj neviem. Ešte počas prvej návštevy nastojila, že musím prísť zas, ponosovala sa, aká je osamelá a nešťastná. Nedalo sa odmietnuť. Tak sa na mňa prilepila, že ma dostala do ošemetnej situácie. Viete, pán Mayherne, mám mäkké srdce, dám sa ľahko presvedčiť. Nevieť povedať nie. Verte alebo nie, ale po tretej či štvrtej návšteve som si Emily obľúbil. Matka mi zomrela, keď som bol malý, vychovala ma teta, aj tá sa pomínula, ešte som nemal ani pätnásť. Možno vám to bude pripadať smiešne, ale v konečnom dôsledku ma tešilo, že o mňa niekto prejavuje záujem. Doslova ma rozmaznávala.“

Mayherne sa však nezasmial. Namiesto toho si sňal cviker a začal ho utierať, robil to vždy, keď tuho premýšľal.

„Prijímam vaše vysvetlenie, pán Vole,“ ozval sa napokon. „Zdá sa mi uspokojivé, zo psychologického hľadiska. Záleží na tom, ako zareaguje porota. Pokračujte, prosím. Kedy vás slečna Frenchová prvý raz požiadala, aby ste jej skontrolovali účtovníctvo?“

„Po tretej či štvrtej návšteve. Vôbec nerozumela financiám a mala pochybnosti o niektorých investíciách.“

Mayherne prudko zdvihol zrak.

„Opatrne, pán Vole. Gazdiná Janet Mackenzieová tvrdí, že jej pani sa v obchodoch vyznala a svoje veci si vždy spravovala sama, čo potvrdzujú aj svedectvá úradníkov v banke.“

„Nemôžem si pomôcť,“ bránil sa Vole. „Tak mi to predostrela.“

Advokát naňho chvíľu mlčky hľadel. Nič nevravel, no postupne v ňom rástlo presvedčenie, že Leonard Vole je naozaj nevinný. Poznal mentalitu starých dám. Áno, dobre vyzerajúci mladík slečnu Frenchovú očaril a hľadala zámienky, na čo ho nalákať. Nie je nič ľahšie ako predstierať bezradnosť v obchodných záležitostiach a požiadať ho o pomoc. Navyše dobre vedela, že také čosi lichotí mužskej márnivosti. Leonard Vole sa cítil poctený. A možno mu chcela zároveň ukázať, aká je bohatá. Emily Frenchová bola šikovná a zároveň odhodlaná zaplatiť, aby dostala, po čom túži. Toto všetko vírilo Mayhernovi v hlave, no nedal nič najavo, len sa ďalej pýtal.

„Vyhoveli ste žiadosti a prevzali ste správu jej majetku?“

„Áno.“

„Pán Vole,“ pokračoval advokát, „teraz vám položím zásadnú otázku a očakávam pravdivú odpoveď. Mali ste finančné problémy. A zrazu ste dostali možnosť narábať s peniazmi starej panej, ktorá sa v nich – podľa jej vlastných slov – vôbec nevyznamenala. Využili ste niekedy zverené prostriedky vo vlastný prospech? Vykonal ste tajne nejakú podvodnú transakciu, ktorá vám priniesla výhodu?“ Kým stihol klient otvoriť ústa, predbehol ho. „Počkajte chvíľu s odpoveďou. Otvárajú sa dve možnosti. Buď stavíme na to, ako čestne a bezúhonne ste spravovali jej financie – prečo by ste ju teda zabíjali, aby ste prišli k peniazom, ktoré ste mohli získať oveľa ľahšie, keďže ste k nim mali neobmedzený prístup? Ak sa však obžalobe podarí odhaliť nejaké vaše nekalé praktiky – jednoducho povedané, ak dokážu, že ste starú paniu okrádali – budeme sa musieť prikloniť k druhej verzii: prečo by ste ju chceli pripraviť o život, keď bola pre vás výdatným zdrojom príjmu? Cítite ten rozdiel? Dobré si rozmyslite, čo mi odpoviete.“

Leonard Vole nepotreboval čas na úvahu.

„Spravoval som záležitosti slečny Frenchovej poctivo a svedomito. Konal som v jej záujme a podľa svojich najlepších schopností. To musí potvrdiť každý, kto do nich nazrie.“

„Ďakujem,“ povedal Mayherne. „Nesmierne mi odľahlo. Verím, že ste príliš inteligentný na to, aby ste mi v takej zásadnej veci klamali.“

„Predpokladám,“ horlivo pokračoval Vole, „že v môj prospech svedčí najmä neexistujúci motív. Keby som pestoval známosť so staršou bohatou dámou v nádeji, že z nej vytlačím peniaze – lebo mám pocit, že práve to naznačujete –, jej smrť by predsa môže plány zmarila.“

Advokát sa naňho uprene zadíval. Potom opäť zopakoval manéver s cvikrom. A prehovoril až vtedy, keď ho mal zas pevne nasadený na nose.

„Vy neviete, pán Vole, že slečna Frenchová zanechala závet vo váš prospech?“

„Čože?!“ Klient vyskočil na rovné nohy. Jeho ohromenie bolo úprimné a nepredstierané. „Panebože! Čo to vravíte?! Odkázala mi peniaze?“

Mayherne pomaly prikývol. Vole klesol na stoličku a zaboril si hlavu do dlaní.

„Chcete tvrdiť, že ste nevedeli o testamente?“

„Nemal som o ňom ani potuchy, verte mi.“

„Lenže gazdiná Janet Mackenzieová vraví, že ste o ňom vedeli. Je ochotná odprisahať to. Pani jej vraj povedala, že vám oznámila svoje úmysly.“

„Ak to tvrdí, tak klame! Moment, počkať. Aj Janet je už v rokochoch. Bola panej nesmierne oddaná a nemala ma rada. Žiarlila na mňa a podozrievala ma. Zrejme jej slečna Frenchová len naznačila svoj úmysel a Janet si to buď zle vysvetlila, alebo sama seba presvedčila, že som Emily nakriatol. Ktovie.“

„Môže vás nenávidieť až tak, že úmyselne zavádza?“

„Prepánajána!“ zhrozil sa Leonard Vole. „To hádam nie. Prečo?“

„Neviem,“ zamyslene povedal Mayherne. „Ale má vás, ako sa vraví, v zuboch.“

Úbohý mladý muž si zúfalo vzdychol.

„Už vidím, čo sa stane,“ zamumlal. „Strach a hrôza. Povedia, že

som sa jej votrel do priazne, že som ju prinútil spísať závet v môj prospech, potom som prišiel v noci, keď nikto nebol v dome... a na druhý deň ju našli... Och, preboha, to je príšerné!”

„Nie je pravda, že nikto nebol v dome,“ opravil ho Mayherne. „Ako viete, Janet mala v ten večer voľno. Vybrala sa von, ale okolo pol desiatej sa vrátila po strih na blúzku, sľúbila ho akejsi priateľke. Vošla zadnými dverami, pobrala sa hore, vzala strih a zasa odišla. Cestou počula z obývačky hlasy; nevedela, čo hovoria, ale odprisahá, že jeden patril slečne Frenchovej a druhý nejakému mužovi.“

„O pol desiatej,“ povedal Leonard Vole. „O pol desiatej...“ Opäť vyskočil. „Ale v tom prípade som zachránený... zachránený...“

„Ako to myslíte?“ užasol Mayherne.

„Lebo o pol desiatej som už bol doma! Manželka mi to potvrdí. Odišiel som od slečny Frenchovej o päť minút deväť. Domov som dorazil asi o deväť dvadsať. Žena ešte nespala, čakala ma. Och, chvalabohu, chvalabohu! A vďaka strihu Janet Mackenzieovej.“

V tom nadšení mu uniklo, že zachmúrený výraz advokátovej tváre sa ani trochu nezmenil. Jeho nasledujúce slová ho však prudko schladili.

„Kto teda podľa vás zabil slečnu Frenchovú?“

„Pravdepodobne zlodej, ako sa predpokladalo na začiatku. Nezabúdajte, že okno bolo vylomené. Emily zavraždili úderom páčidla, ktoré ležalo vedľa nej na zemi. A chýbalo niekoľko predmetov. Keby nebolo Janet, jej absurdných podozrení a nevraživosti voči mne, polícia by nikdy nezišla zo správnej stopy.“

„Žiaľ, toto neobstojí, pán Vole,“ uzemnil ho advokát. „Zmiznuté predmety boli v podstate bezcenné, niekto ich vzal iba naoko. Navyše stopy na okennom ráme sú nepresvedčivé. A uvážte sám – s kým sa slečna Frenchová zhovárala v obývačke, ak vravíte, že o pol desiatej ste tam už neboli? Hádám by len neviedla zdvorilostný rozhovor s lupičom.“

„Nie,“ uznal Vole. „Máte pravdu...“ Zrazu ho opäť prepadla beznádej. Po chvíli však znova ožil. „No aj tak som mimo obliga,“ vy-

hlásil. „Pretože mám alibi. Musíte čo najskôr zísť za mojou manželkou Romaine.“

„Iste,“ súhlasil právnik. „Už som ju chcel navštíviť, ale keď vás zatkli, odcestovala. Poslal som jej telegram do Škótska, dnes večer by sa mala vrátiť. Vyberiem sa k nej, len čo tu skončíme.“

Vole prikývol a tvár sa mu rozjasnila od obrovskej úľavy.

„Áno, Romaine vám všetko potvrdí. Našťastie!“

„Prepáčte, pán Vole, máte svoju ženu rád?“

„Samozrejme.“

„A ona vás?“

„Že či?! Urobí pre mňa všetko na svete.“

V hlase mal nadšenie, no advokáta to nijako nepotešilo. Bude svedectvo milujúcej manželky vôbec dôveryhodné?

„Videl vás ešte niekto iný, keď ste sa pred pol desiatou vrátili? Napríklad slúžka?“

„Nemáme slúžku.“

„Nestretli ste cestou domov niekoho na ulici?“

„Nikoho známeho. Kúsok som sa odviezol autobusom, možno sprievodca si spomenie.“

Mayherne pochybovačne pokrútil hlavou.

„Výpoveď vašej ženy teda nemá kto potvrdiť?“

„Nie. Ale to hádam nebude treba.“

„Dúfajme, že nie. Dúfajme,“ nádejal sa Mayherne. „Už nám ostáva len posledná otázka. Vedela slečna Frenchová, že ste ženatý?“

„Och áno.“

„No nikdy ste u nej neboli s manželkou. Prečo?“

Prvý raz odpovedal Leonard Vole zajakavo a neisto.“

„No... ani neviem.“

„Lenže Janet Mackenzieová tvrdí niečo iné. Pani sa vraj nazdávala, že ste slobodný, a plánovala sa za vás v budúcnosti vydať.“

Vole sa rozosmial.

„Ale to je absurdné! Medzi nami bol rozdiel štyridsať rokov!“

„Neboli by ste prví ani poslední,“ schladil ho advokát. „Faktom ostáva, že vaša žena a slečna Frenchová sa nikdy nestretli.“

„Nie...“ zdráhavo potvrdil mladík.

„Môžete mi objasniť dôvod?“

Vole sa začervenal, chvíľu váhal a potom prehovoril.

„Hneď vám všetko vysvetlím. Bol som v tiesni, ako som spomínal. Dúfal som, že slečna Frenchová mi požičia peniaze. Oblúbila si ma, ale existenčné problémy mladého manželského páru jej boli na hony vzdialené. Z akýchsi nevysvetliteľných príčin sa nadržávala, že to medzi nami škripe a že žijeme oddelene. Pán Mayherne, tie peniaze som potreboval pre Romaine. Tak som starú paniu nechal, nech si myslí, čo chce, nevyvádza som ju z omylu. Rozprávala mi, že som pre ňu čosi ako adoptívny syn. O sobášii nebolo nikdy ani reči, Janet si to vymyslela.“

„To je všetko?“

„Áno – všetko.“

Že by sa v jeho slovách predsa len ozvalo drobučké zaváhanie? Právnik si nebol istý. Vstal a podal klientovi ruku.

„Dovidenia, pán Vole.“ Pozrel do jeho nešťastnej mladšej tváre a neodolal náhlemu impulzu. „Verím, že ste nevinný, aj keď okolnosti svedčia proti vám. Dúfam, že sa mi podarí dokázať to na súde a zbaviť vás podozrenia.“

Vole sa naňho usmial.

„Uvidíte, že moje alibi obstojí,“ ubezpečoval ho.

Ani teraz si nevšimol, že advokát nezareagoval.

„Všetko bude do veľkej miery závisieť od svedectva Janet Mackenzieovej,“ upozornil ho Mayherne. „A jedno je, žiaľ, isté – nenávidí vás.“

„Veď nemá prečo,“ protestoval mladý muž.

Advokát kývol hlavou na pozdrav a vyšiel.

„Tak, a teraz za pani Voleovou,“ zahundral si pod nos.

Vôbec sa mu nepáčilo, ako sa veci vyvíjali.

Voleovci bývali v neveľkom ošarpanom dome neďaleko Paddingtonu Greenu.

Mayhernovi otvorila mohutná neučesaná žena. Na prvý pohľad upratovačka.

„Vrátila sa už pani Voleová?“

„Ási pred hodinou. Ale neviem, či vás prijme.“

„Určite,“ vyhlásil Mayherne. „Dajte jej láskavo moju navštívenku.“

Žena sa aj tak zatvárala pochybovačne, utrela si ruku do zásterky a vzala vizitku. Potom mu zavrela dvere pred nosom a nechala ho stáť na schodoch.

Keď sa o pár minút vrátila, bola už trochu prívetivejšia.

„Nech sa páči dnu.“

Zaviedla ho do skromného salóna. Keď Mayherne odlepil zrak od akéhosi obrazu, ocitol sa zoči-voči vysokej poblednutej dáme – pani domu vošla tak ticho, že ju vôbec nepočul.

„Pán Mayherne? Ste advokát môjho manžela, ak sa nemýlim. Prichádzate od neho? Prosím, sadnite si.“

Podľa reči veľmi rýchlo spoznal, že nie je Angličanka. Keď sa lepšie prizrel, všimol si vystúpené líčne kosti, husté vlasy čierne ako žúzoľ a netypickú gestikuláciu. Zvláštna žena. Taká rezervovaná, až to vyvolávalo rozpaky. Mayhern hneď na začiatku pochopil, že má do činenia s niekým, komu celkom nerozumie.

„Milá pani Voleová,“ spustil, „nesmiete sa vzdávať...“

Odmlčal sa, lebo zrazu si uvedomil, že Romaine Voleová zďaleka nemá v úmysle rezignovať. Pôsobila úplne pokojne a vyrovnane.

„Buďte taký láskavý a povedzte mi všetko, aj to najhoršie,“ vyzvala ho. Na chvíľu zaváhala, potom zopakovala trochu tichšie, no s akýmsi zvláštnym, nepochopiteľným dôrazom. „Chcem vedieť aj to najhoršie.“

Mayherne jej zopakoval rozhovor, ktorý viedol s Leonardom Voleom. Pozorne počúvala, sem-tam prikyvovala.

„Aha,“ ozvala sa, keď skončil. „Chce teda, aby som potvrdila, že v spomínaný večer prišiel domov o deväť dvadsať?“

„A je to pravda?“ prísne sa spýtal Mayherne.

„To je vedľajšie,“ odbila ho. „Skôr ma zaujíma, či mi uveria.“

Mayherna prekvapilo, ako rýchlo prešla k jadru veci.

„To je podstatné,“ povedala. „Či bude stačiť moje svedectvo. Môže ho ešte niekto podprieť?“

V hlase mala akúsi skrytú netrpezlivosť, ktorá ho mierne znepokojovala.

„Zatiaľ nie,“ pripustil neochotne.

„Aha,“ hlesla Romaine Voleová.

Chvíľu mĺkvo nehybne sedela, len na perách sa jej pohrával mierny úsmev.

Čosi v advokátovi bilo na poplach čoraz hlasnejšie.

„Pani Voleová,“ začal, „viem, ako vám asi je...“

„Myslíte?“ prerušila ho. „Pochybujem.“

„Za daných okolností...“

„Za daných okolností budem hrať na vlastnú päsť.“

Ohromene sa na ňu pozrel.

„Chápem, milá pani Voleová, ste rozrušená. Viem, aký vrúcny vzťah máte k manželovi...“

„Prosím?!“

Jej prudká reakcia ho zaskočila.

„Že máte manžela rada,“ zopakoval váhavo.

Romaine Voleová potriasla hlavou a opäť sa akosi záhadne posmiala.

„To vám povedal?“ spýtala sa ticho. „No iste. Samozrejme. Akí sú len muži hlúpi! Ukrutne hlúpi...“

Prudko vstala. Silná emócia, ktorú bolo predtým iba jemne cítiť v ovzduší, akoby sa zrazu zhmotnila do jej tónu.

„Môžem vám povedať len toľko, že ho nenávidím. Nenávidím, nenávidím, nenávidím! A chcem vidieť, ako odvisne.“

Právnicka až striaslo pri pohľade do jej planúcich očí.

Spravila krok k nemu a oduševnene pokračovala.

„A možno to aj uvidím. Čo keby som vám povedala, že vtedy neprišiel domov pred pol desiatou, ale až pred pol jedenástou? Vraj netušil, že mu chce odkázať peniaze! Čo keby som tvrdila, že to dobre vedel a že s nimi počítal, že kvôli nim spáchal vraždu? A že sa mi hneď aj priznal? Že mal na kabáte krv? Čo by sa stalo, keby som na súde vystúpila s takouto výpoveďou?“

Provokovala ho pohľadom. Mayherne sa zo všetkých síl snažil potlačiť narastajúce zdesenie a pokračovať racionálnym tónom.

„Nikto vás nemôže nútiť svedčiť proti vlastnému manželovi...“

„Nie je môj manžel!“

Vychrlila tie slová tak rýchlo, až sa mu zdalo, že zle počuje.

„Ako, prosím? Ja...“

„Nie je to môj manžel.“

Zavládlo také hrobové ticho, že by bolo počuť spadnúť ihlu.

„Bola som herečka, vo Viedni. Môj manžel žije, ale je v blázinci. Preto sme sa nemohli vziať. A teraz som rada.“

Vzdorovito pohodila hlavou.

„Mohli by ste mi povedať...?“ odvážil sa Mayherne. Usiloval sa postupovať rozvážne a bez emócií ako vždy. „Prečo toľká zloba voči pánu Voleovi?“

Usmiala sa na pol úst a pokrútila hlavou.

„Chápem vašu zvedavosť, ale to tajomstvo si nechám pre seba...“

Advokát si sucho odkašlal, ako bolo jeho zvykom, a vstal.

„Nemá teda význam predlžovať rozhovor,“ poznamenal. „Ozvem sa vám po ďalšom stretnutí s klientom.“

Podišla k nemu a uprela naňho krásne uhrančivé oči.

„Povedzte mi,“ vyzvala ho, „skutočne ste uverili, že je nevinný?“

„Áno,“ potvrdil Mayherne.

„Ach, svätá prostota!“ zasmiala sa.

„A stále som o tom presvedčený,“ uzavrel právnik. „Doviednia, madam.“

Keď odchádzal, všimol si užasnutý výraz na jej tvári.

„Tak toto bude pekelná fuška,“ zašomral si popod nos na ulici. Čudná situácia. Zvláštna osoba. Veľmi nebezpečná. Niektoré ženy sú hotové diablíčky. Keď do vás raz zatnú pazúry...

Ale čo teraz? Ten úbohý mladý muž sa nemá o čo oprieť. No čo ak predsa len spáchal zločin...

„Nie,“ povedal si Mayherne nahlas. „Svedčí proti nemu až podozrivo veľa dôkazov. Neverím jej. Všetko si vymyslela. Na súde bude vystupovať inak.“

Nebol však o tom celkom presvedčený.

II

Predsúdne pojednávanie malo rýchly, dramatický spád. Hlavnými svedkami obžaloby boli Janet Mackenzieová, slúžka mŕtvej, a Romaine Heilgerová, rakúska občianka, družka podozrivého.

A práve jej zdrvivúcu verziu teraz Mayherne počúval. Niesla sa presne v duchu toho, čo mu načrtla v osobnom rozhovore.

Obvinený sa predbežne nevyjadril a stanovili dátum procesu.

Mayherne bol doslova v koncoch.

Prípad sa vyvíjal zreteľne v neprospech Leonarda Volea. Ani slávny sir Charles, ktorý mal viesť obhajobu na súde, nevidel veľkú nádej na úspech.

„Len keby sa nám podarilo spochybniť svedectvo tej Rakúšanky,“ chytal sa slamky. „Ale to bude ťažké.“

Mayherne sústredil všetku energiu na jediné. Ak hovorí Leonard Vole pravdu a naozaj odišiel z domu zavraždenej o deviatej, kto sa zhováral so slečnou Frenchovou o pol desiatej? Koho počula Janet?

Do úvahy prichádzal vari iba nevydarený synovec, ktorý od tety v minulosti neraz lichôtkami aj vyhrážkami mámil peniaze. Ukázalo sa, že bol miláčikom Janet Mackenzieovej, tá vždy ochotne tlmočila panej jeho požiadavky. Že by práve on navštívil slečnu Frenchovú potom, čo Leonard Vole odišiel? Zrazu akoby

sa po ňom zľahla zem, nedarilo sa ho vypátrať ani na miestach, ktoré inak často navštevoval. Bolo to podozrivé.

Vo všetkých ďalších smeroch sa právnikovo pátranie dostávalo do slepej uličky. Nikto nevidel Leonarda Volea prichádzať domov či odchádzať od slečny Frenchovej, ani iného muža vchádzať do jej domu v Cricklewoode. Akékoľvek snahy boli márne.

Večer pred procesom dostal Mayherne list, ktorý otvoril celkom nové možnosti.

Prišiel poštou o osemnástej. Negramotná čarbanina na obyčajnom papieri v špinavej obálke s nakrivo nalepenou známkou.

Vážený pán!

Ste právnik čo zastupuje hentohto mladého. Keď chcete tú vymalovanú šlapku z cudziny usvečiť, že klame, dojdite dnes večer do Shaw's Rents, Stepney 16. Bude vás to stáť len 2 stofky. Pýtajte sa na Morgsonovú.

Mayherne si ten zvláštny odkaz niekoľkokrát pozorne prečítal. Pravda, môže to byť len žart, ale čím viac rozmyšľal, tým väčší sa utvrdzoval, že stojí za námahu vybrať sa tam – možno je to pre obžalovaného jediná nádej. Svedectvo Romaine Heilgerovej ho kompletne usvedčuje a spochybňovať ho len tvrdením, že ide o výpoveď ženy, ktorá vedie nemorálny život, bolo vopred odsúdené na neúspech.

Mayherne sa rozhodol. Je predsa jeho povinnosťou snažiť sa zachrániť klienta za každú cenu. Vyberie sa teda do Stepney.

Mal problém nájsť polorozpadnutú ubytovňu v smradľavej štvrti, ale napokon sa mu to podarilo. Spýtal sa na pani Morgsonovú a poslali ho na tretie poschodie. Zaklopal, a keď sa nikto neozýval, skúsil znova.

Po druhom zaklopaní počul vnútri pohyb. O chvíľu sa dvere opatrne odchyľili a vykukla spoza nich zohnutá starena.

Zasmiala sa a otvorila dokoľan.

„Á, tu ste, môj pekný!“ privítala ho siplavým hlasom. „Dúfam,

že ste sám. A že nechystáte nejaký podraz. Tak to je dobre. Podťte ďalej, len podťte.“

Právnik trochu neochotne prekročil prah a vošiel do malej špi-
navej miestnosti. Sliepňala v nej len plynová lampa. V kúte stá-
la rozostlaná posteľ, uprostred neprikrytý stôl a dve rozhegané
stoličky. Konečne mal Mayherne možnosť lepšie si prezrieť oby-
vateľku nehostinného príbytku. Osoba v stredných rokoch, zhr-
bená, na hlave strapaté hniezdo sivých vlasov, šál omotaný oko-
lo tváre. Neušlo jej pozornosti, že ju skúma, a opäť sa zachechtala
rovnako zvláštnym, bezfarebným smiechom.

„Prečo skrývam svoju krásu, môj pekný? Hehe. Pozor, aby som
vás nezviedla! Ach chcete, tak prosím... Pozrite sa...“

Odmotala si šál a odhalila bez tvaru tmavočervenú machuľu.
Mayherne sa mimovoľne strhol.

„Nechcete ma pobožkať, zlatko? Hehe, asi nie. Ale bola som
kedysi krásavica. A ani nie tak dávno. Vitriol, môj milý, vitriol – ten
to má na svedomí. Ale pomsta je sladká...“

A začala kliať ako kočič, márne sa ju Mayherne pokúšal utíšiť.
Napokon však predsa len zmĺkla, iba nervózne zatínala a otvára-
la päsť.

„Dost“, zahriakol ju právnik. „Prišiel som v nádeji, že mi poskyt-
nete informácie, ktoré očistia môjho klienta Leonarda Volea. Má-
te ich?“

Lišiacky naňho zaškúlila.

„A čo prachy, panáčik?“ zasipela. „Dve stovečky, nezabudli
sme?“

„Je vašou povinnosťou poskytnúť svedectvo, ak to neurobíte,
môžu vás volať na zodpovednosť.“

„S tým na mňa nechodte, vážený. Som už stará a nič neviem.
Ale keď mi dáte dve stovky, možno niečo naznačím.“

„Čo také?“

„Čo by ste povedali na list? Od nej. Je vedľajšie, ako som sa
k nemu dostala, ale je náramne dôležitý. No najprv tie dve stov-
ky.“

Mayherne ju prepichol pohľadom.

„Dám vám desať libier,“ rozhodol sa. „Ani penny viac. Aj to iba v prípade, že list bude taký závažný, ako vravíte.“

„Desať?!“ rozčúlila sa.

„Dvadsať. Posledné slovo.“

Vstal a chystal sa na odchod. Potom predsa len vytiahol peňaženku a odrátal dvadsať librových bankoviek.

„Viac pri sebe nemám,“ povedal. „Berte alebo nechajte tak.“

Vopred mu bolo jasné, že starena neodolá pohľadu na peniaze. Chvíľu bezmocne zúrila, no napokon sa vzdala. Šla k posteli a vytiahla čosi spod fľakatého matraca.

„Tu máte, parom aby vás vzal!“ zavrčala. „Bude vás zaujímať ten navrchu.“

Hodila mu kôpku listov. Mayherne ju rozviazal a rozvážne, metodicky ich preskúmal, ako bolo jeho zvykom. Žena ho zvedavo pozorovala, no z jeho nehybnej tváre sa nedalo nič vyvodiť.

Všetky si prezrel, potom sa vrátil k prvému a prečítal si ho znova. Napokon ich opäť starostlivo zviazal dokopy.

Išlo o úbožné listy z pera Romaine Heilgerovej, no adresátom nebol Leonard Vole. Podľa dátumu posledný pochádzal zo dňa, keď ho zatkli.

„Mala som pravdu, môj pekný, však?“ domáhala sa žena. „To jej zavarí, nie?“

Mayherne si vložil listy do vrecka.

„Ako ste sa dostali k tej korešpondencii?“ spýtal sa.

„To je tajomstvo,“ uškrnula sa. „A viem ešte niečo. Počula som, čo tá štetka rozprávala na súde. Skúste zistiť, kde bola ona o desať dvadsať, keď tvrdí, že sedela doma? Spýtajte sa v kine na Lion Road. Takú nápadnú fešandu si budú pamätať, bodaj by ju šľak trafil!“

„Kto je ten muž?“ spýtal sa Mayherne. „Je tu len krstné meno.“

Žena zachraptila a opäť začala zatínať päsť. Napokon pohrozila do vzduchu.

„Toto mi urobil on. Pred rokmi. Prebrala mi ho – vtedy bola eš-

te len žubrienka. Keď som mu nadávala, vychrstol na mňa žieravinu. A ona sa smiala, nech ju Boh skárá! Roky si na ňu brúsim zub. Sledujem ju, špehujem. Konečne som ju dostala! Bude pykať, pravda, pán advokát? Všetci si to odsúdia?”

„Pravdepodobne ju odsúdia za krivé svedectvo,“ ubezpečil ju Mayherne.

„Hlavne aby ju zavreli, o to mi ide. Zabasnú ju, nie? A kde sú prachy? Kde je moja zaslúžená odmena?“

Právnik bez slova položil bankovky na stôl. Potom si sťažka vzdychol a pobral sa z tej odpornej diery. Keď sa obzrel, videl, ako sa starena skláňa nad peniazmi.

Nelenil a ihneď sa vybral do kina na Lion Road. Ľahko ho našiel, a keď ukázal vrátnikovi fotografiu Romaine Heilgerovej, okamžite ju spoznal. V osudný večer prišla na predstavenie po dvadsiatej druhej, s nejakým pánom. Toho si veľmi nevšimol, ale na ňu si spomínal, lebo sa ho vypytovala na film, ktorý práve premietali. Ostali do konca, ešte asi hodinu.

Mayherne bol spokojný. Svedectvo Romaine Heilgerovej bola pavučina klamstiev od začiatku do konca. Utkala ju z hlbokej nenávisti. Kto vie, či sa niekedy dozvie pravú príčinu. Čím jej Leonard Vole ublížil? Keď mu oznámil jej postoj, najprv ostal ako obarený. Nemohol uveriť, chvíľu vzdoroval, no po úvodnom zdesení akoby sa čoraz väčšmi odovzdával osudu.

Mayherne bol presvedčený, že mladý muž pozná dôvod jej nevraživosti, len ho odmieta prezradiť. Vzťah tých dvoch ľudí ostával preňho tajomstvom. Možno sa mu ho raz podarí odhaliť...

Pozrel na hodinky. Už bolo neskoro a čas hral dôležitú úlohu. Privolal taxík a nadiktoval adresu.

„Musím čo najskôr informovať sira Charlesa,“ vravel si v duchu, keď nastupoval.

Proces s Leonardom Voleom v prípade vraždy Emily Frenchovej pútal obrovskú pozornosť verejnosti. Dobře vyzerajúci mladý muž bol obvinený z mimoriadne ohavného zločinu. Rozruch budila aj hlavná svedkyňa obžaloby Romaine Heilgerová. Jej foto-